



บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสนใจในการเรียนรู้ด้านสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-5-6) ปีการศึกษา 2527 ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการในกรุงเทพมหานคร จากโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา จำนวน 66 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 50,292 คน แบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 18,831 คน (ชาย 9,127 คน หญิง 9,704 คน) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 16,356 คน (ชาย 7,756 คน หญิง 8,600 คน) และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15,105 คน (ชาย 6,923 คน หญิง 8,182 คน) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สุ่มตัวอย่างจากประชากรดังกล่าว
2. ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา จำนวน 66 โรงเรียน ได้โรงเรียนจำนวน 6 โรงเรียน ต่อจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างนักเรียนแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยสุ่มนักเรียนในแต่ละโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างสัดส่วนกันตามจำนวนนักเรียนทั้งหมดของแต่ละชั้น ซึ่งจำนวนตัวอย่างประชากรเป็นค่าที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง และเลือกสุ่มห้องเรียนในแต่ละระดับชั้นของทุกโรงเรียน แล้วสุ่มแยกเพศชายและเพศหญิงในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 385 คน เป็นนักเรียนชาย 185 คน และนักเรียนหญิง 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นเอง ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

✓ 1. การเตรียมการก่อนการสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเนื้อหาวิชาสุขศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 จากหนังสือหลักสูตร คู่มือการสอน หนังสือเรียน และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจทั่วไปและความสนใจในทางด้านสุขภาพของเด็กจากหนังสือวารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของนักเรียนแยกตามระดับชั้น และเพศ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับความสนใจในการเรียนรู้ด้านสุขภาพของนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) ได้กำหนดคำตอบในแต่ละข้อเอาไว้ 5 คำตอบ ดังนี้ สนใจอย่างยิ่ง สนใจ ไม่แน่ใจ ไม่สนใจ และไม่สนใจอย่างยิ่ง โดยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

สนใจอย่างยิ่ง	เท่ากับ	5	คะแนน
สนใจ	เท่ากับ	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ	3	คะแนน
ไม่สนใจ	เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่สนใจอย่างยิ่ง	เท่ากับ	1	คะแนน

ผู้วิจัยได้แบ่งความสนใจในการเรียนรู้ด้านสุขภาพของนักเรียนออกเป็น 11 หมวด ตามเนื้อหาในหลักสูตรวิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้แก่ หมวดสุขภาพส่วนบุคคล สวัสดิภาพการปฐมพยาบาล โรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ การสูชาภิบาล บริการสาธารณสุข ความรู้เรื่องเพศ สิ่งเสพติดให้โทษ สุขภาพจิต และสุขภาพผู้บริโลก โดยมีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 98 ข้อ ซึ่งแยกแต่ละหมวดตามลักษณะของเนื้อหา ดังนี้

1. หมวดสุขภาพส่วนบุคคล	8	ข้อ
2. หมวดสวัสดิภาพ	9	ข้อ
3. หมวดการปฐมพยาบาล	14	ข้อ
4. หมวดโรคติดต่อ	9	ข้อ
5. หมวดโรคไม่ติดต่อ	8	ข้อ
6. หมวดการสูชาภิบาล	9	ข้อ
7. หมวดบริการสาธารณสุข	8	ข้อ
8. หมวดความรู้เรื่องเพศ	9	ข้อ
9. หมวดสิ่งเสพติดให้โทษ	8	ข้อ
10. หมวดสุขภาพจิต	6	ข้อ
11. หมวดสุขภาพผู้บริโลก	10	ข้อ

ผู้วิจัยได้กำหนดระดับความสนใจในการเรียนรู้ด้านสุขภาพของนักเรียน ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) โดยถือเกณฑ์ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	สนใจอย่างยิ่ง
3.50 - 4.49	หมายถึง	สนใจ
2.50 - 3.49	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
1.50 - 2.49	หมายถึง	ไม่สนใจ
1.00 - 1.49	หมายถึง	ไม่สนใจอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ในตอนท้ายของแบบสอบถามของแต่ละหมวดยังมีคำถามปลายเปิด (Open end) ให้นักเรียนระบุหัวข้อหรือข้อคำถามเกี่ยวกับสุขภาพที่นักเรียนสนใจ

จะทราบเนื้อหาหรือคำตอบได้อย่างอิสระอีกด้วย

3. การตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาทำการตรวจสอบเครื่องมือ

ดังนี้

3.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาสุศึกษาจำนวน 10 ท่าน ได้แก่อาจารย์ผู้สอนนิสิตนักศึกษาวิชาเอกสุศึกษาหรือนักสุศึกษาในโรงเรียน จำนวน 5 ท่าน และครูสุศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบว่าครอบคลุมเนื้อหาทางด้านสุขภาพเพียงพอหรือไม่ รวมทั้งตรวจแก้สำนวนภาษาจนนำไปทดลองใช้ (Try out) และให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือนี้

3.2 ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้ตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-5-6) ของโรงเรียนบางมดวิทยา จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่ในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.91 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขอีกบ้างเพียงเล็กน้อย แล้วนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรจำนวน 385 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 6 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปมอบให้โรงเรียนผู้ช่วยตนเอง โดยทางโรงเรียนทำการเก็บข้อมูลให้และนัดหมายวันและเวลาที่จะไปรับแบบสอบถามคืน

การเก็บข้อมูลครั้งนี้ ใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์ เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2528 เป็นต้นไป จนกระทั่งถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2528

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับชั้น ดังนี้

1. แบบสอบถามส่วนที่ 1 แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละของผู้ตอบ
 ความพึงพอใจ ระดับชั้น (ม.4-5-6) และเพศ (นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง)
2. แบบสอบถามส่วนที่ 2 ดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1 เรียงลำดับที่ความสนใจในการเรียนรู้สถานศึกษา โดยแยก
 สรุปพร้อมของแต่ละหมวด โดยพิจารณาตามค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่สนใจตามลำดับ
 - 2.2 เรียงลำดับที่ความสนใจในการเรียนรู้สถานศึกษา โดยแยก
 สรุปพร้อมของแต่ละหมวด ซึ่งแบ่งออกตามระดับชั้น โดยพิจารณาตามค่าเฉลี่ยของ
 นักเรียนที่สนใจเรียงตามลำดับ
 - 2.3 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ
 คะแนนที่ได้จากการวัดความสนใจในการเรียนรู้สถานศึกษา โดยแยกสรุปพร้อมของ
 แต่ละหมวดและรายชื่อของแต่ละหมวด แล้วทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติของค่าเฉลี่ย โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way
 Analysis of Variance) สำหรับตัวแปรระดับชั้น ถ้าการทดสอบพบว่าความ
 ต่างกันของค่าเฉลี่ยมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่ต่างกัน
 โดยใช้วิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls Multiple Comparison method)
 - 2.4 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ
 คะแนนที่ได้จากการวัดความสนใจในการเรียนรู้สถานศึกษา โดยแยกสรุปพร้อมของ
 แต่ละหมวดและรายชื่อของแต่ละหมวด แล้วทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติของค่าเฉลี่ย โดยใช้การทดสอบค่าที (t - test) สำหรับตัวแปรเพศ
 - 2.5 สรุปความสนใจในการเรียนรู้สถานศึกษาเพิ่มเติม โดยแยกสรุป
 พร้อมของแต่ละหมวด และหัวข้อเรื่อง ความความถี่ของคำตอบที่เขียนเพิ่มเติมใน
 คำถามปลายเปิด คำร้อยละ และอันดับที่